

نيمسال اول ٢ - ٧ ٠

تمرین سری دوم **یادگیری آماری**

۱. (۲۰ نمره) ياسخ كوتاه

به سوالات زير به صورت كوتاه پاسخ دهيد:

- تفاوت بین forward selection و backward selection را برای انتخاب متغیرها توضیح دهید. آیا به ازای تعداد مشخصی متغیر مورد نظر، مجموعه متغیرهای این دو روش یکسان خواهد شد؟
- شما در حال طراحی مدلی بر روی یک دیتاست با تعداد ۱۰۰۰ ویژگی برای یک تسک رگرسیون (regression) هستید. در ابتدا مدل خود را بر روی ۱۰۰۰ نمونه آموزش می دهید و مشاهده می کنید که با وجود همگرا شدن آموزش، خطای آموزش بر روی این نمونه ها زیاد است. پس در ادامه تصمیم می گیرید که شبکه خود را اینبار روی ۱۰۰۰ نمونه آموزش دهید. آیا روش شما برای حل این مشکل صحیح است؟ اگر بلی، محتمل ترین نتایج مدل خود را در این حالت توضیح دهید. اگر خیر، راه حلی برای رفع این مشکل بیان کنید.
- هر چه بردارهای ویژهای از ماتریس کواریانس که برای کاهش ابعاد از طریق PCA استفاده میکنیم دارای مقدار ویژهی بزرگتری باشند، خطای بازسازی کمتر میشود. دلیل این موضوع را به صورت خلاصه توضیح دهید.
  - خطای روی دادههای آموزش و تست را در دو حالت overfitting و underfitting مقایسه کنید.

۲. (۳۵ نمره) رگرسیون خطی، تخمین ML و تخمین ۲۰

همانطور که از درس می دانید، در یک مدل رگرسیون خطی با ویژگیهای x_i داریم:

$$y = \sum_{i=1}^{p} w_i x_i + \epsilon = w^T x + \epsilon$$

در صورتی که نویز موجود دارای توزیع $\epsilon \sim \mathcal{N}(\, \cdot \, , \sigma^{\, ext{ iny Y}})$ باشد، مشخصا خواهیم داشت:

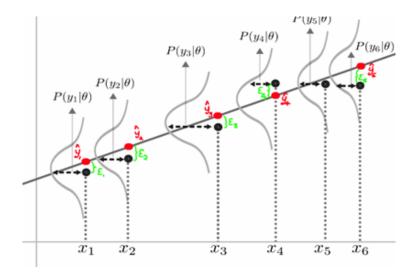
$$y|x, w \sim \mathcal{N}(w^T x, \sigma^{\mathsf{Y}})$$

با در نظر گرفتن تمام نمونههای آموزشی میتوان این عبارت را برای همه آنها بنویسیم و در نتیجه به صورت برداری خواهیم داشت:

$$Y|X, w \sim \mathcal{N}(Xw, \sigma^{\mathsf{Y}}I_n)$$

که در عبارت بالا $w \in \mathbb{R}^p$ و $X \in \mathbb{R}^{n \times p}, \ y \in \mathbb{R}^n$ می باشد.

الف) توزیع بالا به چه معناست؟ برای راهنمایی میتوانید از شکل زیر کمک بگیرید.

نکته: در ۳ بخش بعدی جواب خود را به صورت یک مسئله بهینهسازی کمترین مربعات (که میتواند همراه با یک جمله regularizer باشد) بنویسید و نیازی به محاسبه $\hat{w}_{ML}$ و $\hat{w}_{ML}$ نیست.

 ψ) تخمین ML را برای ψ بدست بیاورید. این مسئله معادل با کدام حالت روش رگرسیون است؟

 $w\sim \mathcal{N}(\cdot,\lambda^{\mathsf{Y}}I_p)$ در نظر میگیریم؛ به طوریکه $\mathbf{w}$ یک توزیع اولیه (Prior) در نظر میگیریم؛ به طوریکه $\mathbf{w}$ بدست آورید. تخمین MAP را برای $\mathbf{w}$ بدست آورید. این مسئله معادل با کدام حالت روش رگرسیون است؟

 $w_i \sim Laplace(\,\cdot\,,\lambda)$ ج) حال توزیع اولیه را تغییر میدهیم. فرض کنید که هر یک از وزنها دارای توزیع و MAP را برای w بدست آورید. این مسئله معادل با کدام حالت روش رگرسیون است؟

چ) تفاوت بین استفاده از این دو توزیع را از دیدگاه اثر آنها بر روی اندازه w_i ها به صورت خلاصه توضیح دهید.

راهنمایی:

$$Z \sim Laplace(\cdot, \lambda) \rightarrow f_Z(z) = \frac{1}{\Upsilon \lambda} exp(-\frac{|z|}{\lambda})$$
$$Z \sim \mathcal{N}(\mu, \Sigma) \rightarrow f_Z(\mathbf{z}) = \frac{1}{(\Upsilon \pi)^{n/\Upsilon} |\Sigma|^{1/\Upsilon}} exp(-\frac{1}{\Upsilon} (\mathbf{z} - \mu)^T \Sigma^{-1} (\mathbf{z} - \mu))$$

۳. (۲۵ نبره) رگرسیون خطی Ridge

مدل رگرسیون خطی $X\in\mathbb{R}^{n imes p}$ که $X\in\mathbb{R}^{n imes p}$ با کمترین مربعات رگولایز شده $X\in\mathbb{R}^{n imes p}$ مدل رگرسیون خطی $\min_{\beta}\|y-X\beta\|_{\mathsf{Y}}^{\mathsf{Y}}+\lambda\|\beta\|_{\mathsf{Y}}^{\mathsf{Y}}$

که λ پارامتر رگولاریزاسیون است.

الف) فرم بسته $\hat{eta}^{ridge}(\lambda)$ را بدست آورید.

ب اگر
$$\hat{\beta}^{ridge}(\lambda)$$
 به شکل زیر است: $\epsilon \in \mathcal{N}(\cdot, \sigma^{\Upsilon}I_n)$ به شکل زیر است: $Cov(\hat{\beta}^{ridge}(\lambda)) = \sigma^{\Upsilon}(X^TX + \lambda I)^{-1}X^TX(X^TX + \lambda I)^{-1}$

پ) اگر ماتریس X متعامد یکه (Orthonormal) باشد، رابطه بین ($\hat{\beta}_j^{ridge}(\lambda)$ و $\hat{\beta}_j^{ridge}(\lambda)$ (تخمین گر کمترین مربعات معمولی) را برای $j=1,1,\dots,p$ بدست بیاورید. چه انتخابی برای $\hat{\beta}^{ridge}(\lambda)$ را نصف مقدار $\hat{\beta}^{LS}(\lambda)$ میکند؟

۴. (۲۰ نمره) خطای بازسازی PCA

 $V_{1:k}$ اینجام دهیم. هر نمونه $x_i \in \mathbb{R}^p$ به $x_i \in \mathbb{R}^p$ تصویر می شود. در اینجام دهیم. هر نمونه $z_i = V_{1:k}^T x_i$ به به z_i به المتفاده z_i به عبارتی دیگر همان z_i همان z_i مولفه اساسی اول است. می توانیم z_i را از روی z_i با استفاده z_i بازسازی نماییم.

الف) نشان دهید

$$\|\hat{x}_i - \hat{x}_j\|_{\Upsilon} = \|z_i - z_j\|_{\Upsilon}$$

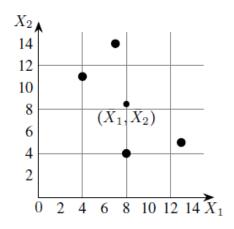
س) نشان دهید خطای بازسازی برابر است با:

$$\sum_{i=1}^{n} ||x_i - \hat{x}_i||_{Y}^{Y} = (n-1) \sum_{i=k+1}^{p} \lambda_i$$

چه برداشتی از این معادله راجع به خطای بازسازی میتوان انجام داد؟

۵. (۱۰ نمره) انجام PCA به صورت دستی!

مجموعه دادگان زیر را در نظر بگیرید:

۶. (۵۰ نمره) **بخش عملی**

ابتدا دیتاست بوستون را با استفاده از دستور زیر لود کنید:

from sklearn.datasets import load_boston
Boston = load_boston()

سپس با استفاده از دستور توضیحات(print(Boston.DESCR لازم درباره دیتاست را مطالعه نمایید. در این مسئله میخواهیم با استفاده از ویژگیهایی که در دیتاست آمده است، میانگین قیمت خانه را تخمین بزنیم.

الف) ابتدا دادهها را به نسبت 0.7 به 0.3 به دادههای آموزش و تست تقسیم نمایید و سپس با استفاده از تمام ویژگیها و اعمال رگرسیون خطی مقدار ضرائب را گزارش کنید و همچنین مقدار MSE و R^{Y} هم برای دادههای آموزش و هم دادههای تست گزارش نمایید.

ب) با استفاده از روش Forward Slection، سه ویژگی برتر را استخراج نمائید و سپس تنها با این سه ویژگی رگرسیون خطی را اعمال نمائید و مقدار R^{γ} ، MSE و همچنین ضرائب را گزارش کنید و با خروجیهای بالا مقایسه نمائید. پ) حال مشخص نمایید که هر کدام از مولفههای اساسی دادههای آموزش، چه بخشی از واریانس

را شامل می شود (می توانید explained variance ratio را بررسی نمایید) و آن را در یک نمودار ترسیم کنید (مولفه اول بیشترین واریانس و مولفه آخر کمترین واریانس). سپس سه مولفه اول را انتخاب نمایید و داده ها را در این سه راستا تصویر کنید و نهایتا رگرسیون خطی را به این سه ویژگی جدیدی که استخراج نموده اید اعمال کنید و مقدار R^{Υ} (MSE) مقایسه نمائید.

ت) در این قسمت میخواهیم از روش Ridge Regression استفاده نماییم. برای یکسان سازی نتایج، پارامتر آلفا را به صورت زیر قرار دهید:

alphas = 10**np.linspace(3,-3,100)*0.5

سپس نمودارهای زیر را رسم نمایید:

- مقدار MSE برای دادههای آموزش و تست بر حسب آلفا
  - ضرائب برحسب آلفا
  - نمودار تعداد ویژگیهای حذف شده بر حسب آلفا

نهایتا مقدار بهینه آلفا را انتخاب نمایید و مقدار R^{Y} ، MSE و همچنین ضرائب را گزارش کنید و با خروجیهای روش رگرسیون معمولی مقایسه نمایید.

ث) قسمت د را برای روش Lasso Regression تکرار نمایید. به نظر شما در چه جاهایی نیاز است تا از روش Lasso استفاده نماییم؟

ج) در این قسمت میخواهیم بررسی کنیم که چگونه روشهای Ridge و Lasso با بیشبرازشی مقابله میکنند. برای اینکار نسبت دادههای آموزشی به کل دادهها را از کم به زیاد تغییر دهید و هر چقدر این نسبت کمتر باشد، خطر بیشبرازشی بیشتر خواهد شد. حال به ازای هر نسبت، هر سه مدل رگرسیون خطی، رگرسیون Ridge و رگرسیون Lasso را به دادهها فیت نمایید و سپس نمودارهای زیر را رسم کنید:

- مقدار R^{γ} برای دادههای تست بر حسب نسبت دادههای آموزشی به کل دادهها (هر سه روش در یک نمودار)
- مقدار آلفا انتخابشده بر حسب نسبت دادههای آموزشی به کل دادهها برای روشهای Ridge و Lasso (در یک نمودار)

روند کلی این نمودارها به چه صورت است و این روند را به چه صورت تحلیل میکنید؟